

Izhaja vsako sredo in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez do poslani naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORJIŠKA STRAŽA

Št 60

V Gorici, v sredo 8. avgusta 1928

Leta XI.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglase računajo po dogovoru in se plačajo v naprej. — List izdaja konsorcij »Gor. Str. žec. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Rtva Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 5.
St. poš. tek. rač. 11/1147.
Telef. int. št. 36.

Viri za obnovo.

Pred desetimi leti je Nemčija bila poražena in ponižana. Izgubila je lepe, bogate dežele z lad devet milijoni prebivalcev. Sijajna nemška armada je bila uničena in razpuščena. Nemčiji je ostala le pravica, da si ustanovi majhen zbor vojaških najemnikov. Nemško vojno brodovje so zmagovalci zaplenili, nemško industrijo so skoro uničili. Leta 1918. je Nemčija legla v grob ponižanja, iz katerega, se je zdelo, bo le čez dolgo vrsto let mogla polagoma vstati.

Pa glej, po desetih letih je na smrt obsojena Nemčija že spet na nogah, zdrava, krepka, in v njej kipijo celo nove moči! Nemško gospodarstvo se je vkljub velikanskim vojnim odškodninam, ki jih mora nemška država odrajtovati zmagovalcem, lepo razcvetelo. Nemška veda koraka v prvi vrsti, če ni bržda celo prva na svetu. Delovni stanovi Nemčije so našli v povojni državi priliko, da so si priborili več socialnih pravic in zaščite. V kratkem času je nemško državno telo spet prišlo k moči in si zacelilo največje rane. Nemčija stoji že v zboru narodov, kjer ima važno in spoštovano besedo.

Kako se je moglo zgoditi to skoro čudežno ozdravljenje; saj eno desetletje v življenju velikega naroda je kakor en dan v posamnikovem življenju. Moralo se je v notrini nemškega ljudstva nekaj spreminiti. Res se je, in kaj?

Prva velika sprememba je bila ta, da so zdrave moči v nemškem narodu, ki so bile preje pod viljeminskim samodržstvom tlačene in preganjane, vzele državno vodstvo v roke. Na krmilo so prišli katoliški demokrati. Ti so Nemčijo v najhujših povojnih letih vodili. Nikoli ne bo pozabljeno, da se je Nemčija obnovila v dobi, ko sta načelovala nemški republikanski voditelja Wirth in Marks. Iz poštenja, delavnosti, socialnega mišljenja centra (krščanskih demokratov) je Nemčija črpala glavne moči za svoje ozdravljenje.

Poleg krščanskih demokratov so stopile h graditeljnemu delu tudi socialistične množice. V skupnem delu s katoličani so se socialni demokrati v dobi ognjene preizkušnje naučili vpoštevati vero in mogočne preroditeljne sile, ki bivajo v njej. Vrgli so svoj nekdanji protiverski program med staro šaro; še je med njimi precej »antiklerikalnih« ostankov iz predvojne dobe, a ti ginejo obenem s starim rodom.

Zakaj novi rod, nemška mladina, nosi v sebi novega duha. Kakor veter, ki prinaša pomladno prebujenje, je šlo skozi vrste nemške mladine novo idejno gibanje, ki mu pravijo »mladinsko gibanje«.

Najbolj izrazito in globoko je katoliško mladinsko gibanje, ki označuje novo duhovno življenje. Tisoči mladih ljudi, fantov in mladenk rastejo v harmonične katoliške osebnosti ob katoliški liturgiji, v duhu preproščne, naravnosti, otroške iskrenosti, v globlji ljubezni do Cerkev in v odprtem odporu proti materijalizmu sodobja. V Nemčiji se je dvignil visok val novega duhovnega življenja — in to so skriti viri, iz katerih se nemški narod duševno obnavlja in raste.

Kaj se godi po svetu?

Jugoslovanska notranja politika še vedno stoji pod vtisom boja, ki ga vodi kmetsko-demokratska koalicija proti vladi. V tem boju sta posebno važna dva dogodka: izjava vlade v narodni skupščini in zborovanje Pribičevićevih in Rađičevih poslancev v Zagrebu.

Delovni program nove vlade.

Nova vlada se je predstavila narodni skupščini na seji 2. avgusta. Ministrski predsednik dr. A. Korošec je prebral vladno izjavo, v kateri je obsežen delovni program. Vlada želi, da se še v poletnem zasedanju skupščine izpelje novi davčni zakon in da se sprejmejo vsi zakonski predlogi, ki jih je zakonodajni odbor že izdelal. Ti predlogi so zakon o sodnikih in sodiščih, zakon o državljanstvu, uredba kmetijskih kreditov, zemljiška reforma v Dalmaciji in več let stare obveznosti mednarodnega značaja (nettunske konvencije, ur.). Po tem delu naj se poletno zasedanje narodne skupščine zaključi.

V jesenskem zasedanju pa bo vlada skrbela, da se bodo številni posli osrednje državne uprave preselili na oblastne skupščine. Ako bodo tozadevni zakoni, ki so sedaj v veljavi, nezadostni, bo vlada predložila nove zakone. Ta Koroševa izjava je zelo važna, ker napoveduje obširno pokrajinsko samoupravo po zakonodajni poti.

Vladna izjava končno obžaluje in ostro obsoja dogodek od 20. junija. Vlada prosi vse poslance, ki jih ni v skupščini, naj se zopet začnejo udeleževati skupnega zakonodajnega dela.

Narodna skupščina je sprejela vladno izjavo in prešla na dnevni red.

Delo skupščine.

Skupščina je najprvo obravnavala predloge, ki so bili stavljeni pred 20. junijem. Te predloge, je po veliki večini stavila opozicija. Prva je prišla na vrsto obtožba proti bivšemu pravosodnemu ministru drju Subotiću. Obtožba je bila odklonjena. Takisto sta bili naslednje dni zavrženi obtožbi proti drju Periću in drju Korošču. Končno je skupščina sklenila, da odstavi z dnevnega reda vse predloge kmetsko-demokratske koalicije, ki so imeli edini namen ovirati redno delo.

Kar zadeva zakonodajno delo skupščine, je treba omeniti, da je bil sprejet zakon o sodnikih in o ureditvi sodišč ter zakon o državljanstvu. Vlada je skupščini predložila tudi nettunske konvencije. Skupščina je izvolila poseben odbor, ki naj te konvencije prouči. Odbor je svoje delo že končal in izrekel ugodno mnenje.

Skupščina torej precej živahno dela. Opozicijo tvorijo samo srbski zemljoradniki, ki pa večinoma stvarno kritizirajo predloge vlade. V opozicijo so prešli tudi Nemci.

V Zagrebu.

Ob istem času, kot se je otvorila skupščina v Belgradu, so se zbrali Rađičevi in Pribičevićevi poslanci v Zagrebu. To je bilo 1. avgusta. Zborovanje se je vršilo v palači nekdanjega hrvatskega sabora. Ves Zagreb se je odel v praznično. Trgovine so bile zaprte, raz hiš so

plapolale hrvatske zastave. Pred saborno palačo na Markovem trgu se je zbrala velikanska množica ljudi, ki je gromovito pozdravljala vsakega došlega poslanca. Posebno bučnega pozdrava je bil deležen Pribičević.

Ob enajstih se je pričelo zborovanje. Pribičević je prebral dolgo resolucijo, v kateri se navajajo vsi važni trenutki v življenju Hrvatov od leta 1918. to je od ujedinitvenja dalje. Hrvatom da se je godila vedno samo krivica. Najhujši udarec jih je pa zadel 20. junija. Pa še potem so se hoteli sporazumeti s Srbi. Sestava nadstrankarske vlade in razpis volitev bi bila položaj gotovo razjasnila. Srbske stranke tega niso hotele. Sestavile so vlado in sklicale skupščino, v katero hrvatski poslanci ne morejo, ker niso varni življenja.

Glede na ta dejstva je kmetsko-demokratska koalicija sklenila:

1. da okrnjena skupščina, ki je sklicana za 1. avgusta v Belgradu, nima pravice sprejemati sklepe za celo državo. Vse sklepe, ki bodo sprejeti, posebno take, ki vsebujejo finančne obveznosti, proglašamo za nezakonite in neobvezne za prebivalstvo bivših avstro-ogrskih dežel, ki jih zastopamo, posebno pa za Hrvate.

2. Ugotvjavljamo, da so se kraljevina Hrvaška, kraljevina Črnagora in vse druge narodnosti, ki so bile zastopane v Narodnem svetu v Zagrebu prostovoljno pridružile kraljevini Srbiji. Ustava od 28. junija 1921. pa se zlorablja za ojačenje srbske nadvlade. Zato izjavljamo, da je sedanja ureditev države radi znanih dogodkov ukinjena in da smo odločeni bojevati odločilen boj za novo državno ureditev, ki bo jamčila za enakopravnost vseh navedenih narodnosti.

Resolucija je bila soglasno sprejeta. Važno je, da je poudarila državno edinstvo. Javnost jo različno tolmači. Hrvatje jo smatrajo za važen dokument hrvatskega državnega prava, Srbi in Slovenci je pa ne jemljejo tako resno. Vsekakor pa bodo smernice te resolucije precej vplivale na stališče hrvatskih poslancev v bližnji bodočnosti.

Nadaljno delo opozicije.

Opozicionani poslanci so izvolili izvrševalni odbor, ki se je izglasil za stalnega. Temu izvrševalnemu odboru bo pomagal delovni odbor, sestavljen iz 50 članov, od katerih bo polovica poslancev, polovica pa javnih delavcev. Delovni odbor se bo delil v pet pododborov, ki bodo: 1. pododbor za organizacijo in upravo; 2. pododbor za tuzemski in inozemski tisk; 3. gospodarski in socialnopolitični pododbor; 4. finančni pododbor in 5. naučni pododbor. To je skoraj nekaka opozicionalna vlada.

Ali se bodo ti odbori in pododbori mogli razviti in udeleževati, je pa drugo vprašanje, ker ne bodo imeli vseh potrebnih, zlasti pravnih sredstev.

H kmetsko-demokratski koaliciji sta med tem pristopila tudi federalistična poslanca dr. Trumbić, bivši zunanji minister, in Pavelić.

Zdravstveno stanje Štefana Rađića.

Precej skrbi povzroča zdravstveno stanje Štefana Rađića, ki se je

zadnje dni zelo poslabšalo. Hrvatje se bojijo najhujšega. K bolniku so poklicali tri vseučiliške profesorje z Dunaja in enega iz Monakovega. Politični krogi so zelo vznemirjeni. Ako Rađić umre, utegnejo nastati v stranki spori, ki bi resno ogrozili enotnost stranke in s tem usodo hrvatskega naroda. Vendar je še upanje, da bolnik okreva.

Umor v Zagrebu.

V vse te dogodke je udarila vest, da so v Zagrebu ustrelili srbskega časnikarja Vlado Ristovića. Umor je čisto političnega značaja, nekakšno maščevanje za Basarićem in Pavla Rađića. Vlada je ukrenila vse, da se mir ne bo kalil. Srbi so zelo razburjeni. Vendar tudi ta umor ne bo imel težkih posledic. Je pač v državi še dovolj treznih in premišljenih ljudi, ki bodo znali obvladati položaj.

Okno v svet.

Pogodba med Italijo in Abesinijo.

V četrtek 2. avgusta je bila v Addis Abeba podpisana pogodba o razsodišču med Italijo in Abesinijo. Abesinija je med italijansko kolo-nijo Eritrejo.

Političen umor v Zagrebu.

V nedeljo 5. avgusta zjutraj je neki železniški mehanik, Jože Sunić po imenu, ustrelil na ulici v Zagrebu srbskega časnikarja Vlado Ristovića, urednika belgrajskega lista »Jedinstvo«. Ristović, ki je v svojem listu napovedal hude dogodke v skupščini in potem branil Punišo Rađića, je bil namenjen na Sušak. Med potjo se je ustavil v Zagrebu, kjer so ga v kavarni spoznali. Gostje so navalili nanj in ga pretepli s palicami. Komaj jim je ušel. Neki stražnik ga je odpeljal na policijo, odkoder so ga poslali v bolnišnico. Ko je prišel iz bolnišnice, se mu je približal neki človek in izpalil nanj sedem strelcev. Ristović je bil takoj mrtev. Stražnik, ki ga je spremljal, in en mimoidoči sta bila pa ranjena. V Belgradu je nastalo veliko razburjenje. List »Jedinstvo« je bil radi prehudega pisanja zaplenjen.

Herriot v Kolinu.

Francoski naučni minister Herriot je obiskal veliko nemško razstavo v Kolinu. Ob tej priliki je imel govor v važnosti nemške kulture in o pomenu Nemcev sploh. V svojem govoru se je obrnil na tisk, naj pomaga graditi veliko sodelovanje prijateljstva med narodi.

Jugoslovanski zakon o državljanstvu.

Narodna skupščina je v soboto 4. avgusta sprejela zakon o državljanstvu. Novi zakon je zelo moderen in uporaben.

Socialistični kongres v Bruslju.

V nedeljo 5. avgusta se je v Bruslju otvoril kongres socialistične ali druge internacionale. To je tretji kongres te vrste po vojni. Prvi se je vršil l. 1923. v Hamburgu, drugi pa l. 1925. v Maeseillu.

Trocki poklican iz prognanstva?

Vodja sovjetske opozicije Trocki je bil baje na željo Kalinina in Rykova poklican iz prognanstva. Te dni da bo dospel v Moskvo. Pravi-jo, da hočeta Kalinin in Rykov zrušiti Stalinovo diktaturo. Trocki bo seveda moral podpisati prošnjo za zopeten sprejem v komunistično stranko in se — saj navidezno — odpovedati svojim načelom.

UTRINKI.

Smrt ruskega izpreobrnjenca.

V nedeljo 22. julija je preminul v Kalksburgu pri Dunaju p. Mihael Andrejev D. J. Delo za cerkveno edinstvo je s p. Andrejevim izgubilo gorečega in odličnega sodelavca.

Pokojni je bil rojen leta 1868. v ugledni ruski družini v Moskvi. Po dovršenih vseučiliških študijah v Moskvi in Petrogradu, kjer se je s posebnim zanimanjem pečal z narodnim gospodarstvom in s finančnimi vedami, je stopil v diplomatsko službo. Nekaj let je prebil v službi pri zunanjem ministrstvu v Petrogradu, nato pa je služboval pri raznih poslaništvih v inozemstvu (Tokio, Monakovo, Stockholm, Rio di Janeiro). Ob prevratu so ga boljševiki zaprli, a čez nekaj mesecev zopet izpustili, na kar je postal tajnik ameriškega Rdečega križa na Dunaju.

Andrejev je bil pristen Rus, plemenit značaj in iskren bogoiskatelj. Zgodaj je izgubil vero svoje mladosti, toda brezbožna filozofija ga trajno ni mogla zadovoljiti in brez Boga ni mogel najti zaželjenega mira. »Naše srce je nemirno, dokler ne počiva v Bogu!« Sam piše v svojih spominih, da je potreboval do bo celega življenja, da je končno to preprosto resnico učinkovito doumel. 2. februarja 1922. je prestopil na Dunaju v katoliško cerkev in šel v Inomost študirat bogoslovje. Leta 1925. je bil istotam posvečen v duhovnika. Pa to mu še ni bilo dovolj! Kmalu zatem je stopil v red D. J., kjer se je zadnja leta svojega življenja z mladostnim navdušenjem posvetil delu za cerkveno edinstvo.

Zaščitnik francoskih pravnikov.

»La vie catholique« (Katoliško življenje) piše, da so 26. maja 1928. francoski katoliški odvetniki, sodniki, notarji, slušatelji prava in sodni uradniki praznovali god svojega patrona in zaščitnika, ki je sv. Ivo. V cerkvi Saint Etienne du Mont je bila slovesna služba božja.

60-letnica katoliškega pisatelja.

Znameniti francoski katoliški pisatelj Paul Claudel (izg. Klodèl) je 6. avgusta 1928. praznoval šestdesetletnico svojega rojstva. Zanimiv je tek njegovega življenja. Pod vplivom znanega brezverca Renana je izgubil vsako vero. Njegova nežna in občutljiva duša pa je kmalu našla pravo pot. Pri tem je obilno delovala milost božja. Claudel je bil nekoč pri sv. maši in takrat je začel zopet verovati. Sam je priznal sledeče: »Velike milosti sem prejel in resnice katoliške vere sem tisočkrat bolj gotov kot solnce, ki mi sveti.« Claudelove pesmi in sploh vsa njegova dela so ena sama velika pojoča molitev. »Pesnik je duhovnik stvarstva,« je rekel. Ali: »Kdor ne veruje v Boga, ne veruje v življenje. — Češčen bodi, ki me nisi prepustil meni samemu, temveč si me sprejel kot stvar, ki služi in je vredna cilja, katerega si postavil.« — Paul Claudel je po poklicu diplomat. Blizu 40 let je služboval v raznih krajih sveta v službi svoje domovine. Sedaj je francoski poslanik v Washingtonu v Združenih državah.

Versko življenje v Rusiji.

Veliki angleški list »Times« je te dni objavil sledeče poročilo o verskem življenju v Rusiji: »Boljševiki so se zbal Boga, ki ga po njihovem mnenju ni, zbal cerkve, ki so jo že davno ločili od države, prestrašili so se in izdali odlok, s katerim se prepoveduje ustanavljanje verskih društev in knjižnic, in s katerim se ščitijo tovarne pred opasnim prodiranjem vere na 5 km daleč.

Vse protiversko gibanje in pa propaganda, usmerjena na bogotajstvo in omalovaževanje verskih svetin, ne zaznamuje v desetih letih prav nobenega uspeha. Dosegli so ravno nasprotno. Sovjetski tisk mrgoli dopisov in člankov, ki se našajo na versko gibanje ljudskih množic, razpečavanje nabožne literature v ogromnih količinah in s tem, da so se tega gibanja oprijeli tudi delavci in najširše plasti kmetškega naroda celo tam, kjer so bili, dosihdob dokaj mlačni, če ne brezbrizni nasproti verskemu gibanju.

Samo v Ukrajini izhaja danes 11 verskih časnikov, ki imajo velik krog čitateljev, v nakladi do 35.000 izvodov, dočim izhaja ukrajinski »Brezbožnik« samo v 6.000 izvodih. Razen časnikov izdaja duhovništvo, kakor poroča »Pravda«, tudi molitvenike, koledarje, verske brošure in letake v celotni nakladi 4.000.000 izvodov. Taki so uspehi protiver-

Kaj je novega na deželi?

Vrtojba.

Dne 3. avgusta popoldne so naši zvonovi naznanjali tužno vest, da ponese mo k zadnjemu počitku Genevefo Cejan, nečakinjo zlatomašnika čast. P. Otokarja Cejana iz reda naših bivših č. oo. kapucinov, in sestro pokojnega Lojzeta Cejana, ki je umrl pred petimi leti kot kaplan v Dornbergu. Preblaga pokojnica je bila vzorna članica goriške Marijine družbe in tretjega reda, navdušena pevka prejšnjega cerkvenega zbora in vzgled ne utrudne požrtvovalnosti za cerkev in dom. Pristrčno veličasten pogreb, pesmi žalostinke, nagrobni pozdrav so pričali, da je leglo v grob dekle, ki je vršilo v polnem obsegu svojo življensko nalogo. — Počastili so spomin blagopokojnice s svojo navzočnostjo č. g. Godnič, župnik iz Dornberga, č. g. C. Zamar, kurat iz Bilj in številno zastopstvo goriške Marijine družbe in tretjega reda. Pristrčna jim hvala. Sivolasemu očetu in sorodnikom naše sožalje. Vrtojbi pa čast nad takimi dekleti.

Ozeljan.

Suša še vedno pritiska in njene zle posledice se poznajo povsod. Minulo nedeljo smo slišali, da je pritisnila tudi na mošnjičke nekih fantov. Bilo pa je tako. Radi bi bili šli plesat, toda pot je bila predolga, da bi šel človek peš. Treba je bilo najeti voz in ga seveda tudi plačati. Toda če prede pajek v žepu! Končno se je pa vse srečno izteklo. Nekatera dekleta so bila tako velikodušna, da so nekaj prispevala in rešila krizo. Voz je vzdrdral in po dolgem času smo se zopet nekoliko zavrteli.

Kljub suši smo bili veseli, češ, kaj nam pa more.

Šempas.

Preteklo nedeljo je šel Jožef Klajnsček, št. 105, na Trnovo po opravkih. Okoli podneva se je vračal. Hotel je obiskati svojo sorodnico v Sv. Mihelu. Kakih 10 minut nad vasjo je zapustil stezo in krenil kar počez, da bi prišel prej. Ali nesreča nikdar ne počiva. Spodrsnilo se mu je, da je padel in ni mogel več vstati. Bližnji ljudje so ga spravili domov. Želimo, da bi kmalu okreval.

Štjak.

Gospodarske razmere so pri nas precej neugodne, po kakšni krivdi, je težko reči. Ko smo imeli še svoje ljudje, smo zvrčali krivdo nanje, ko prihajajo k nam drugi, so spet vsega krivi. Ker je torej v republiki

ske propagande v sodobni Rusiji. Ta bolezen se je razširila tudi med delavskimi, proletarskimi sloji. Delavci grade na lastne stroške cerkve in celo v tovarni komunistične predstraže se je zgradila lepa cerkev.

Morali so izdati odlok, s katerim se zabranjuje vsaka verska propoved v območju tovarne in pet kilometrov naokoli. V dopisu iz kijevske gubernije se razbirajo še zanimivejši podatki, ki pričajo o sodobnem razpoloženju ljudskih množic. Isti kmetje, ki se branijo plačevati davke in rajši zakopujejo svoje žito v zemljo, mesto da bi ga dali državi, zberejo po 30, 50 in celo 100.000 rubljev in grade nove cerkve. Organiziranost kmetov množic gre še celo dalje. Kmetje ustanavljajo bogoslovne šole in vzdržujejo na svoje stroške ne samo dijake, ampak tudi profesorje, porazdeljujejo štipendiste na posamezne vase, jim redno pošiljajo denar, vzgajajoč na ta način ne samo svečenike, ampak tudi učitelje za svoje šole.

nered, bo tudi krivda doma. Prvo, da si ne zaupamo. Obnovite svojo hranilnico! Denar bo doma, pota in sitnosti izostanejo, močni bomo sami in neodvisni. Če bo pravo vodstvo, bo tudi varnost. Drugo, radi zabavljamo — po naše nürmo —, pa le tam, kjer nas nobeden pravi ne sliši. Resnica bo, da dostokrat ugodni trenutek zamudimo. Mislim na davščine, občinsko upravo. Tretje, da dobre sovražimo, slabe podpiramo. Ali je to kratkovidnost, ali nevednost, če ne morda zlobnost. Četrto: Revščina sili k nam, suša kot drugod, zdi se, kot bi se vse norčevalo iz nas, celo tisti, ki od naših žulje žive. Niso li to posledice starih dni, starih grehov. Malo ponižnosti, malo pokore, pa tudi poguma!

Podkraj.

V občini Podkraj je zemlja zelo plitva. Suša je tako pritisnila, da je vse uničeno. Sena malo, otave nič. Žito, krompir, repa, zelje, fižol je glavni pridelek. Suša je vse ugonobila. Take suše ne pomnijo niti najstarejši možaki v občini. — V Podkraju imamo javni vodovod, ki smo ga z državno in deželno podporo zgradili že pred vojno. Ker so vsi studenci usahnili, moramo paziti, da nam tudi v vodovodu ne zmanjka vode. Tu pa je neka nerodnost. Voda je napeljana po vseh hišah. Po nekod pa so kljuge pokvarjene, tako, da teče voda kar naprej. Prosimo g. komisarja, naj da vodovod popraviti.

Sužid.

Tudi jaz jemljem v svojo trdo, od truda in znoja prepoteno roko pero, da napišem par vrstic v »Stražo«. Svojih domislic pa ne bom pisal z duhovito učnostjo, ampak s preprosto mislijo. Evo jih! — Tudi nas tare skrb, kaj bo. Pomanjkanje zaslužka, slabe letine, posebno letošnja. Solnce neusmiljeno pripeka na že itak izsušeno naravo, da je žalostno gledati polja in travnike, ki ne bodo dali niti polovice navadnega pridelka. Treba bo varčevati in omejiti izdatke, ako bomo hoteli iti naprej in rešiti naše domove. Mladino bo treba naučiti umnega gospodarstva. Dajmo ji v roke strokovnih knjig, ki obravnavajo gospodarska vprašanja. Potem se nam ne bo treba bati bodočnosti.

Zabnice.

(Še enkrat novi zvonovi.) — Zabničani so torej dobili nove zvonove. Nobena posebnost v sedanji dobi odškodninskih zvonov; posebnost, pohvalna posebnost pa je,

da so slabo intonacijo prejšnjih zvonov svoje volje zamenjali z mnogo boljšo. Prej pusti, nemškimi protestantom priljubljeni trizvok d¹ — f¹ — a¹, sedaj krasno »božično zvonilo« d¹ — f¹ — g¹ in poleg tega zanesljiva zvonarna De Poli. Škoda, škoda, da niso bile sv. Višarje na to stran tako srečne (Trst!). — Zvončiča za podružnico bi bila bolje uglašena v mali terci a¹ — c² namestu v veliki sekundi a¹ — h¹. Današnja zvonaska tehnika si je izbrala za vzor mol-zvon, dobri zvonovi imajo torej za prvi harmonijski nadkrilni glas malo terco. Dobro je, da ta mala harmonijska terca okrepi glavni glas prvomanjšega zvonā, ki naj bode torej intoniran v mali terci. Ker je v dvoglasju to prav lahko mogoče, je mala terca za dvoglasno zvonilo najprimernejši interval. V večglasnih zvonilih ni to nadaljevanje mogoče, ker bi nastal zmanjšani akord, ki ga zvonoglasje ne trpi.

Srečni Žabničanje! Ko bo na sv. večer v njih cerkvi zadonela priljubljena pesmica: Sveta noč, blažena noč! bodo novi zvonovi spremljali začetne glasove te krasne pesmice ter dvigali peto molitev vernega ljudstva do prestola nebeskega Očeta. I. M.

Banjšice.

Z našo pošto nismo nič kaj zadovoljni. Večsah nam dostavlja »G. Stražo« pozno, pretekli teden je pa niti dobili nismo. Naj se ta pomanjkljivost odpravi.

Marijino Celje.

Dne 2. avgusta je v krogu svoje družine obhajal dvajsetletnico mašništva naš preč. g. kurat Alojzij Makuc. Prečastitemu g. dušnemu pastirju želimo obilo blagoslova božjega in mu kličemo: Na mnoga leta! —

Črničvrh.

(Letoviščarjem.) — Črničvrh je glavna vas istoimenske občine in župnije. Leži 683 m nad morjem. Proti jugu in vzhodu je zaprta z gorsko verigo Javornik (1243 m), čigar pobočja in vrhovi so pokriti z bukovim in mestoma s smrekovim gozdom. Gozdovi napravljajo vtis, da je hribovje črno, odtod tudi ime Črničvrh (Schwarzenberg, Montenero). Proti severu in zapadu pa se črničvrška planota strmo spušča v bregove Idrije in njenih dotokov. Gorski obroč na vzhodu in jugu in strmine na severu in zapadu delajo Črničvrh težko dostopen. Vsi dohodi iz Idrije in Vipavske doline so zviti v mnogih in ostrih serpentinah. Kljub tej neugodni legi — zaprt proti jugu in od vseh strani težko dostopen — je Črničvrh radi svojega čistega gorskega zraka in radi lepih sprehodov po okolici postal priljubljeno letovišče Goričanov in Tržičanov, ki ga zlasti v poletnih mesecih v obilnem številu obiskujejo. K temu seveda pripomorejo dobre prometne zveze, ki jih ima Črničvrh z ostalim svetom.

Svet, na katerem se razprostira občina Črničvrh, ima kraški značaj. Ni sicer najti onih neobraslih skalnih goličav, kakor jih je videti na pravem Krasu, vendar je podzemeljski svet poln votlin in jam. Tako se nahaja ob poti v Godovič znana »Ciganska jama« s kapniki. V Koševniku pa je nedavno neka tržaška turistovska družba odkrila jama, ki je več sto metrov globoka in je baje, kolikor je doslej znano, najgloblja naravna jama na svetu. Kraški značaj ima zlasti vas Zadlog, čigar rupe se ob jesenskem deževju napolnijo do vrha, da se voda razlije po ravnini, ki je ob takih prilikah podobna mogočnemu jezeru z majhnimi otočiči, na katerih čepe hiše, krog in krog obda-

